

Felolvas szerkesztők:
VÖRÖS FERENCZ

DVIHALY EMIL.

Előfizetési ára:

Egész évre . . . 5 frt -- kr.
Fél évre . . . 2 „ 50 „
Negyed évre . . . 1 „ 25 „

Felvidéki Híradó.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

A Magyarországi Kárpát Egyesület Herczeg Szász Coburg-Gothai Fülöp Ő királyi fensége védnöksége alatt álló Szittnya Osztyálynak közlönye.

Hivatalos hírdetések díja:
100 szög 2 frt., ezonál minden megkezdett szög szónál 50 krral több.

Legjelenik vasárnapon,
Selmecz-, Besztercebányán és Ipolyvágyon.

Állategészségügy.

Oly lelkes s annyira szívből eredő éjlénzés már rég óta nem hangzott el Selmeczbánya közgyűlési tornében, mint az volt, mely Liptay István miniszteri tanácsos azon remek beszédet kíséerte, melyet az fenti napon az állategészségügyben Selmecz s Bálabánya sz. k. bányavárosok hatóságával megejtett tárgyalások megnyitására elmondott.

Kérdések, mondhatni nagy horderejű s úgy a tisztviselőre, mint a gazdaközönségre felette tanulságosak azon expositoryk, melyek a majdnem egy óráig tartott beszédnek megannyi érdekes s értékes mozzanatai voltak, oly kimagaslók, oly jelentőségteljes, hogy azok közelebbi méltatása s megismertetése a t. olvasó közönséggel annál elengedhetlenebb feladata a helyi közlönynek, mivel azok közéletünk egyik legfontosabb ügyét s így közvetve mindnyájunk egyik vitális érdekét érintik.

Mindenek előtt előrebocsátandónak tartjuk azonban, hogy az említett tárgyalások a földmívelés ipar s kereskedelemügyi m. k. miniszterium f. é. 5335 sz. a. kibocsátott azon rendeleteinek kifolyásai, melynek czélja s feladata, hogy helyszíni bírálat, vizsgálat s tárgyalás útján meggyőződés szerzettessék arról, hogy az állategészségügyre vonatkozó törvények és rendeletek miként hajtának végre, mik a netáni hiányok s mi szükséges ezek pótlására, a netáni akadályok elhárítására és a kívánt siker biztosítására.

E czélból jelent meg körünkben a miniszterium által kiküldött bizottság u. m. Liptay István miniszteri tanácsos, Jammiezky Jenő min. titkár, Klimó Miklós k. állami főállatorvos s Bütke Lajos k. állami kerületi állatorvos, mely küldöttség három első tagja 5—6 megye kivételével az ország valamennyi törvényhatóságával tárgyalat már a fennebb érintett ügyben; az itteni tárgyalásoknál a városi hatóság részéről jelen voltak: Osovorszky Vilmos v. polgármester, Krausz Vilmos főkapitány, Bernhardt Adolf tanácsos, Dr. Máltás Károly t. főorvos, Szinyai József városi főjegyző s Fein Dávid v. állatorvos.

A miniszteri bizottság vezetőjének Liptay István tanácsosnak kiküldetése a legszerencsésebb választásnak mondható, mert csak is az oly műveltségű s az oly lángelméjű férfiú lehet hivatva ezen rendkívüli fontos feladat sikeres megoldására, mint a nevezett miniszteri tanácsos, kire a közigazgatóság ezen ügyágának országos vezetése, bízva levén, azért élni halmi tud, s kinek hervadhatlan érdeme a keleti marhavész elleni intézkedésekről szóló 1874 XX. t. cz. oly tükélylyel lett megszerkesztése, hogy a hason czéllból benyújtott két más törvényjavaslat figyelembe sem vétetett.

Ezen nagy mű megalkotójának s értelmi szerzőjének közvetlen érinkezője a végrehajtást vezető közökkel s a gazdaközönséggel, a kormány intőitőinak ilyetén terjesztése az ügy szakavatott, hivatott s lelkesült apostola által a legaldásosabb eredményekkel kecsesget arra nézve, hogy a nemzet legértékesebb kincsének, az állattenyésztésnek megóvása s gyarapítása iránt azon érdeklődés s azon közhatalósági éberség országosra keltekkék fel, melyre az utalva van, s mely nélkül azon gyászos állapotok szükségképen bekövetkeznének, melyek egykoron a hasznos háziállatok állományának majdnem teljes elpusztulásával a nemzeti vagyonra oly végzetes csapást mértek.

Szembem pedig azon körülménnyel, hogy az e téren 10 év óta szerzett tapasztalatok azt bizonyítják, hogy állategészségügyi intézményeink oly szervezettel bírnak, mely ha a rendelkezések pontosan betartatnak, megannyi igénynek megfelel, a jelzett eljárás további előnye épen abban áll, hogy ez uton megazon hiányok is felderíthetők, melyek szükségképen orvoslandók, mi által mód lesz nyújtva azok pótlására, az akadályok elhárítására, valamint annak ellenőrzésére, hogy a törvény betűje testté váljék.

Ezen iránytétve még azon vidéknek is elsőrangú feladata, mely mint a bánya vidék, csak mellékesen tűzi az állattenyésztést, mivel ez arra is valóságos életkérdés úgy a magán gazdasági előnyök, mint azon roppant nagy jelentőségénél fogva,

mellyel az akár az élelem, akár a ruházat tekintetéből bir s ha e mellett még azt is figyelembe vesszük, hogy házi állataink egészségének megóvása s állományának gyarapítása az egyedüli mód arra, hogy a külföldi szükségletének általunk leendő kielégítését a rigoroz intézkedések útján felbredhető bizalom meghodítása s állandósítása által a magunk részére biztosítsuk s termelvényeink kivitele által a belhoni vagyonosodást fokozhassuk — mire főképp most a magtermelés úgy szólván permanens crisisi közepette — kétszeresen utalva vagyunk: kétszertelen hogy az egész országra elrendelt ezen kormányzati eljárás, oly mozgalom, melynél fontosabbat jelen viszonyaink között alig képzelhetünk, s melynek országos missiója méltán megérdemli, hogy azzal mennél behatóbban foglalkozzunk.

Mindezek behatása alatt fokozott örömmel üdvözöljük a miniszteri bizottság itteni működését s nem mulasztatvan el az eljárás főbb mozzanatainak e lap útján való közlését, valamint a constatált eredmények felderítését, — már most is jelezzük, hogy a legközelebb számban s első sorban azon nagyérdemű beszéd ismertetésével kívánunk foglalkozni melyet Liptay István miniszteri tanácsos az itteni értekezlet beuytójául mondott el. (Sz.)

Brusznó fűrdő.

(Folytatás)

Mintán Dr. Wachtel Dávid előszavában elbeszéli, hogy ő aztán Bach engedélyével a pozsonyi kerületet is bejárta, hogy az egész haza összes ásványvizeiről birjon tudomással kijelenti hogy aligha találhatók hazánkban oly ásványforrás, a mely könnyvében nem volna ismertetve. De elég ennyi az előszó. Beszéljünk ismét Brusznóról. azaz hadd beszéljen Dr. Wachtel Dávid arról, milyennek találta azt 1857-ban s aztán majd mi beszélünk arról, hogy milyennek találta az 1855 őszén s milyen lesz majd csak egy évtized után is.

A Brusznó nevű falu a breznói járásban fekszik, mint egy fél mérföldnyire északra Libetbányától, a Garam balpartján majdnem középvárosban Breznó és Besztercebánya között, egy mindentinnen hegyeiktől körülveit nagyon kellemes völgyben.

Bál után.

— Elégia. —

Oh, de mennyi szép leánnyal
Ismerkedtem most meg én.
Mennyi kedves csillag tünd fel
Életem sötét egén.

Egyik szőke, másik barna,
S mindmogaennyi szép leány —
És hiszem, hogy én belém is
Szerelmes lett egynehány.

Mert a lakkom, klakkom fényes
És a frakkom új szabás.
(Igaz, hogy csak kölcsönkértem;
Aude ezt ne tudj: más.)

Drájerittolom a keringőt.
A négyesben illegek:
Lejttem a turt, s a csárdásban
Divatosan billegok.

Szellemesen kurizálók.
Kell nevetni életemen;
Még a régi adomást is
Fris pletykává férezelem.

S hogy csak ő a bálkirálynő
— Nem lehet más! ő, kinek
Öltözéke, táncza legszebb —
Elmondom mindenkinek.

Jól tudom legyezni hölgyem,
— S mama gyöngeségit, —

S bár ez is sok, érdemimnek
Nincs korántse vége itt

És az éjél — tudományom
Sorra mind elővémem.
S csak irigység: hogy a négyest
Más rendezte — és nem én.

De hiába udvaroltam —
De hiába élezelék.
S hordtam a sok limonadét
. . . Mégis volt kosár elég.

Am de ez csak bagatell még
Más fejeknek bűja gondja.
— Foglalkoztaták te ly még, —
S más az, a mi szívem nyomja:
Hogy oda az ebéd ára,
S meg se hivatok uszonnára!

Koroghy Benedek.

Selmecz.

Zeneestély.

(Egy kis csevegés féje)

„Ah! megint az a kiállhatatlan Don Pikrates! — sohajt fel Őn szép hölgyem, s előre is látom, hogy bosszusan fordítja tovább a lapot — „mindig és mindenütt ott kell neki lenni s mindig olyan unalmas, csak találkoznak vele, úgy megfeddenem hogy még!”

— Megérdemelnem, beismerem! De látja kedves nagyasszony, ha ebben a fád világban sem emlékeztem vissza a jól eltöltött időre, s nem adnám meg az érdemnek a maga jutalmát, bizony sokkal inkább megérdemelném azt a büntet-

tést, a mely oly szép ajkáról aligha is lenne az! Hisz' be ismeri maga is azt hiszem, hogy a multkor aratot babérből hoz nem csak egy levelet szerzett az academiáj ifjúság ez alkalommal, hanem egész koszorút, s azt hiszem a ki elismerésével hozzájárult a koszorú készítéséhez, az a tiszt lelkiismerettel tette azt s oka nem volt megbánni.

Mégis olyan haragosan néz? Hogyan, hát nem cseng fülebe a Taniüser édes dallama, a népdalok nem viszhangzanak szívében, Nárcisz keserve nem indítja meg s a Peptante tragicomédiája nem készíti mosolyra? Látom, hogy csak engem akart megráfolni, látom a mosolyt ajakán; ugy-e szívesen végig hallgatja a kritikát?

De mit beszélnek kritikáról? Lehet-e ott szó bírálatról, ahol kivetni való nincs semmi, ahol a jónal csak jobbat látunk, rosszabbat nem, ahol nem volt más teendőnk, mint eszálkózni a praecisitan s nem volt érdék eszméleti, az egyik meglepetés után már is a másikat idéit el.

Az ifjúság örök hálaikat fogja birni tevékenységéért s midőn hozzájárulnak a közönség tapsaihoz tesszük ezt azért, mert meg tudjuk becsülni az elért sikert, s azt hiszem tenni az ifjúság művére azon koronát, melyet egy egész város adott össze elismerésének legdrágább gyöngyeiből.

Másodszor lépett az idén az ifjúság a közönség elé, hogy megmutassa azt mire képes; kétszer el kellett készülnie arra, hogy a közönség követődjára, tudták jól mindnyáján, hogy jai az elukonak, mert azt erkölcsileg rehabilitálni többé alig lehetne.

Nem riadnak vissza e miatt sem! Megállták mind a két alkalommal hölgyek úgy, hogy a közönség ezek után rosszat nem, csak jó várhat tőlük.

Midőn elmerültek a remekül festett kép pompájának szemlélésében, ne feledkezünk meg arról, a ki a képet festette s ez alkalommal, midőn az ifjúságunk odaadott a

Mintegy tízezerre a falutól keletre egy kis part balpartján 3 ásványvíz forrás bugyog melyek a kincstár tulajdonosai melyek gyógy hatásuknál fogva igen jó hírből állanak.

E források legerősebbike fával van körül burkolva, be van fűtve s egy szivattyúval ellátva, melynek segítségével a víz kizárólag fürdőre a kádakba vezetetik. A többi forrás szintén fűtővel van ellátva, szabadon van, föld nélkül s az időjárás minden befolyásának kitéve. A fürdőre használt forrásból nagyon érly a hidrogén s 10—12 R. foknyi meleget mutat, de eddig nem vegyelemzették, azonban nagymennyiségben tartalmaz kén- és szénasavat, nátrium- és szénasavas magnéziumot is.

Az alsó forrás melynek hőmérséklete 14° R. s melynek fajhője 1.0068, 1839-ben Dr. Wagner Dániel által elemeztetett vegyileg s tartalmaz 16 unzában: Kénasav káliumot 0.18 gr. Kénasav nátrium 10.12 gr. Calciumot 2.09 gr. Chlormagnesium 1.89 gr. Szénasavas magnézium 0.43 gr. Szénasav mészes 7.28 gr. Phosphorsavas nátrium 0.91 gr. Kovasav 0.10 gr. Vaslécs nyomat 23.00 gr.

Az eddigi tapasztalatok szerint a bruszóni víz gyógyhatással van mindenféle dugulások, máj és lépajók továbbá görvélyes betegségek és aranyeres fájdalmak ellen, nem különben kigyógyultak már e víz használása által a vérértelenségekben, szédülés és szivdobogásban eszt és köszvénybajban szenvedők is.

Bruszóna a vendégek befogadására két épület van 8 szobával. Ara egy szobának egy napra 10—12 pengő kártyáért. Csak kétszoba van téglaépítéssel a többi mind fából s nagyon silányan beburkolva s már is pusztulásnak indulva. Ezen kívül a viznek fürdőre való használatára egy fabarakban 7 fűrdő kamra van 10 kádval. Egy fűrdő órá 7 pengő kártyáért számították. E fűrdő kamrák állapota nem jobb, mint a lakosozóké.

Mint hogy Bruszóna vendéglő nincs a fürdővendégek kénytelene az ételt a majdnem felőrányi távolságra Szent-András faluból hozatni.

Ilyen körülmények között nem okozhat feltűnést, hogy a fürdőhely a szezonát az csak 15—20 állandó vendéget mutathat fel, a mi különben igen sajnálatos, mert ha tekintettel vesszük Bruszóna forrásainak gyógyhatását ki kell mondanunk, hogy a fürdőhely minden esetre több méltánylást s jobb sort érdemel.

Eddig Dr. Wachtel Dávid Bruszónáról. A mi idézett végzéseit illeti, azok már a hatvanas években tekintetbe vétettek, a mikor t. i. Gasparetz József, építész és vállalkozó vásárolta meg Bruszónát a kácsiattól s a főépületek helyébe szilárd kőházat építtetett s a fürdő helyét nagyobb kényelemmel látva el azt egy kis kerttel s szökőkúttal is díszítette. A fürdőhely előbbi állapotához képest emelkedett ugyan de jellegét mint vidéki fürdőhelyt azután is megtartotta a környék betegiek kerestek csak benne gyógyulást s az országban igen keveset tudtak felé. A betegnek kívül ünnepnapokon Besztercegyárányról s a többi környékből városokból számosan szöktak volt Bruszónára rándolni, hogy elmulassanak, néha-néha kisebb társaságok több napig is időztek ott, nem zavarrán a „kis eszindést az ott uralgó csendben semmi. Így tengette leélt Bruszóna mintegy 10—15 évig, míg nem Gasparetz eladta; új tulajdonosa nem tett semmit Bruszónáért s midőn maga is anyagi zavarok miatt ügyilkossá lett a fürdő csakhamar pusztulásnak indult. Mint hogy a szerencsétlenül járt a vételért ki nem fizette volt, a fürdő tulajdonjoga vissza szállt Gasparetz József örökösére, kik azonban más irányban lévén elfoglatva

Bruszóna Lajosok pusztulni, hogy hogy mostani tulajdonosa Rosenauer Lajos új szölvá csak ramokot vett.

Mint már írtuk Rosenauer Lajos úrnak szándéka Bruszónát, melynek gyógyhatását vizét eddig csak a környék méltányolta kellően, országos hírt fűrdő tenni s hogy célját elérje semmi áldozatol sem riad vissza. Mint előbbi közleményünkben említettük már folyik a furás melynek célja az, hogy természetesen meleg vizet nyeressek; a meglévő épületek meg a múlt évvel tartoztatással mindenféle javítások eszközöltettek s a szerény munkát tavasszal folytatják, úgy hogy a fűrdő már a jövő nyáron meg lesz nyitható s talán a mostani épületeken kívül új esinos szász házak is lesznek már építve, a fürdőhelyiséggel szemben levő dombocskán. Sok teendő vár az új tulajdonosra s nem csekély anyagi áldozatot fog követelni az új fürdő, míg az modern kényelmű fürdőre váradszolja át. De mi meg vagyunk róla győződve, hogy ő minden nehézséget le fog küldeni s reméljük, hogy a nagy közönség fáradságos munkáját s nagy anyagi áldozatait a gyógyfürdő tömeges látogatása által fogja elismerésben részesíteni. Úgy legyen!

Dvihally Emil

Tisztelt szerkesztő úr!

Zólyom megye egy a világtól s különösen ezen esős időben még a közlekedéstől is elzár: közönségben h. 10.28-án oly figyelmet és érdekeltséget keltő mozanatnak voltunk szem éi fál tanul, de mit monduk: „tanul”. . . résztvevői voltunk óregektől le a legapróbb honpolgárig — a mit nem mellozhaték el közöndomsára hozni, már csak azért is, hogy ne higlye a világ. — jobban mondva a felvidék, miszerint Benyusról, a magyarországi korszakában „Benyusba névre keresztelt tót közönségről, csak a földalbrszórló lehet tudomásul szerezni.

De hogy a dolgra térjek: Benyusba felkésztetett fiatalai-gának alig 13 nap előtt azon talpra esett eszméje villant meg a koponyájában, hogy bizony a jöteknység és adakozás szellemétől elhatagzott tót ajkn közönség magyar tannelyvű iskólakba kövnyvtárának a gyarapítására egy tánczesztélyt rendez.

Gondolatot a tett — és tegylik hozzá — kivétel követel. Emellett napon és helyen meg is jelent a körülményekhez mérten — elég díszes közönség, mely úgy a jöl mulatás, főleg a esinos helyre koszoru — valamint a rendezőség ügyességének elismerése tekintetében semmi kívánni valót nem hagyott hátra. A zamatos magyarsággal rápöndített, három — négyzer megjárított eszárúskok alatt csak úgy lekésült a tánczó párok apraja — nagyja. Az úde falusi levegő a bérce koszoruja erők fénylő illatától áthatott piros pozsgás arezokon szinty sugárzott a boldog pillanatok hatása.

Ha úgy végig néztem a boldog párokon. — kik csupa tüzrel, csupa szív és lélekkel járták egy — egy esuhajj! felkiáltással fűszerezve — a eszárdb. elfeledtem környezetem, megcsalt szerelmem . . . szerb-holgár háboru . . . söt meg adósságotam is.

Az látni kellett, . . . már az is elég élvezetet nyújtott. Minden bőségben volt . . . de még se . . . tánczosok . . . illetve nagyobb számú közönség jelenléte hiányában szenvedtünk. Elis vártuk volna bizony a vidék intelligentiájának nagyobb számú megjelenését, számított is rá a rendezőség, de hiába . . . mikor darma . . .

A szellem téren elég nyereség habár ezt dűsan kár-

pótolta, mégse nyújthatott kellő elégtételt, miután a kitűzött zél, nem lett elérve.

Ha kártya asztalnál ülnek, azt mondanám, a zsidó is megverte a fát . . . mig így azt mondom: hogy Bulgária se litte volna . . .

Az első vezteséget a későbbi nyereségek dűsan kár-pótolhatják. Azért csak raja! . . . Nem kell eszgedni! . . . Különbön már a mulatság vége felé ballottam a hatalságtól emeletni, miszerint a farsangozó fognak rendezni újból, azt hiszem a vidék nagyérdemű közönsége ez alkalommal nem fogja annyira melőzni e kicsiny, de derék had felkeszedését.

Végül pedig a szivélyes támogatásért a tánczenedzőség hála és köszönetét fejezi ki a lap hasábjain egy helybeli, mint a vidéki s főleg a Balog és Janoskai közönségek pártoló közönségének kik kitarással és jökevélvilágos viradigt vagyis 7 és 1/2 óráig tartották együtt a társaságot.

— y. —

Tekintetes szerkesztő úr!

Beees lapjának f. évi 55-ik számában, „Zólyom megye közg. életéből” czim alatt, egy közlemény jelent meg, a melynek azon részére, a mely a zólyomi kir. járásbíróaság viselt dolgairól szól, kell hogy így nyilvánosan válaszoljak, Válaszoldnom kell azért, mert e közleményben az van mondva, hogy a megyehelyi közönségek ilyen önkényes cselekedeteit a zólyomi kir. járásbíróaság egyik bírója is, úgy szölván hivattáserterlen és szándékosan használja.

Hogy a közigazgatás t. bizottságának ezen kifakadását szölván nem hagyhatom, ennek oka az, hogy az egyik bíról által kiki tetszés szerint, az ezen kir. járásbíróaságnál alkalmazott négy bíró közül azt fogja vélni és gondolni, a kit neki tetszik s bizonyára azt, a kinek esze ágában sincs, hogy Zólyom m. közönségének neveit önkényesen, hivattáserterlen és a mi föfő szándékosan „elnevezze”. Akarva nem akarva ki kell jelentenem, hogy az „elnevezés” bíró én vagyok s az ezzel járó minden nemű ódiomat és bármí néven nevezendő teelelősséget magamra vezsem magamra néven kénytelen vagyok, mert ezen sokak, nagyon sokakotl visszatetszést nyerő munkával én és egyedül én foglalkozom.

A közleménnyel szemben mindenek előtt azt kell kijelentem, hogy én az egyes közönségek neveit nem „önkényesen, de székszeszerülék” és nem „elnevezem” de megmagyarisítom.

Hogy mily bűn ez, ezt a közlő a közleményben szemembe vágja, már vagy az ő vagy a közigazgatás t. bizottsága nevében.

De hát isten neki! a bűnt elkövettem, . . . de elkövettem azért, mert én bár felőlül születésű, pláne törzsi vagyok, azon jöszöltől, hogy mivelődjünk, hogy „magyarisítsunk” testestől lekésztől át vagyok hatva s minden erőmből oda batok, hogy ezer éves multtal bíró hazánk, végre valahára ne csak névszerint, ne csak külsőleg, de bensőleg „magyar” legyen.

Zólyom m. már évszázadokon át él és ennek vezetőknek eddig eszük ágában sem volt, hogy a megye majdnem kizárólag töt nevi közönségeinek neveiket megmátsítsa, megmagyarisítsa. Most jött a közigazgatás t. bizottsága azon meggyőződésről, hogy nem lesz tán felesleges, hogy jó lesz, a közönségre oly neveket ruházzák, a melyek a magyaroknak sokkal kedvesebbek lesznek, mint a melyeknek az eddigiek.

Hogy ez is, csak uságos Grünwald Béla úrnak kö

koszorút, fonjunk egy másikat azok fejére, kiknek bugyó törökése, munkálkodása, közreműködése eredményezett az elért sikert; s midőn Schreiber Ferenc, Török Sándor, Aiszleitner, Fekete Ferenc s Répásky népdal kalapat emelek, csak szerencsét kívánhatok az ifjúságnak, hogy ilyen vezetőkkel dicsekedhetik s csak néni tudom őket; folytassák tovább a szépen megkezdett művet; ne eszgedjenek, gondoljanak a jövőre is s lebegjen folyton szemek előtt „küzdőt a diadal, diadalalmat várja dicsőség”¹⁴

Szeretem hinni, hogy működesük túl van az epheMER korlatokos s napról napra erősbőlől fognak nem pedig gyengülni.

Az első lépést megtették, túl vannak a kezdet nehézségén, lerombolták a közönség előítéletének falát, s azt hiszem, hogy bár „asper ad astra” meg fogják tenni az utat. A közönség támogatásáról meg lehetnek győződve.

Ime az esztély képe:

Az akadémiai zenekar nyitotta meg az előadások sorát a „Tanhűtőse” nyitányával s ugyanez fejezte be egy „Romeo és Juliá”-ból vett részlettel.

Megvallom, némi kétségbeeséssel tekintettem a zenekar működésére elő, midőn megláttam, mily sok tagot számlál az. Péltelen! Féltemem a zenekar jó hírnevét, melyet már a műkedvelői előadáson kivívott.

Hanem kellemesen csalódtam.

Mind a két darab a legerősebbekből, a legkisebb aránylatok feltüntetésével, s oly praecitással folyt le, hogy a közönség frontikus tapsokkal kívánta annak ismétlését.

Hát még mikor rágyújtottak igazi lelkesedéssel, hűvél egy eszárúdra?!

Nem! Nem is akarom megkísérteni azt, hogy leírjam a hatást, nem akarok magam előtt írni tollam gyengysége

miatt, s midőn a jeles karmester Fekete Ferencet e helyen is megdicsérem, csak köteleességem teljesítem.

Kachelmann Lúda kisasszony által énekelte népdalok képzették a műsor 2-ik számát.

A kisasszonynak szépen esengő, éreces hangja, érzelmese előadása s coloraturája van, s midőn lépett az előadástól, magával vitte szívünket, érzelmünket s orkánkém zúgott fel az igazán kőrdemített taps.

Wahler Aladár úr sokkal ismertebb egyénisége társadalmunknak, sem hogy róla sokat kellene írnom! költői becsölye — Nézessz — sok zenébe eszt könnyeket. Remek iralya, nyelvezete, mondandóját élvezetessé tették előtűnt felolvasásának perozit.

A „Capriceo brillante”-ban volt alkalma Tibély Etelka kisasszonynak bemutatni művészi játékát. A legnehezebb részekben oly könnyedséggel siklott át, s oly nemes eleganciával játszott, hogy a közönség legzavartabb tetszésnyilatkozata is roz tükrö volt elragadtatásának.

Az akadémiai dalkör a „Pepi tante”-al először mutatta be magát, de egyszerre meghódította hallgatóit. A kitűnően előadott darabot újra akarta hallani a közönség, s a tásból jutott elég a karaagy, — Aiszleitner Hugónak is.

Kiss Ernő úr szavalta báro Eötvös „Vár és kunyhó” czimű költeményét. — A plasztikus előadás s esengő orgaznum méltó feltűnést keltett, s megérdemelt tetszésben részesült.

A vegyeskar két darabbal lépett fel, a m. a „Granadai éjjeli szállás” és a „Traviata” kardiálával.

A perczéig tartó zápos tántetés az eszt lépőpontjává tette a megjelöen sikerült előadást, s ha véleményünkkel mi is hozzájárulunk, azt hiszem helyesen cselekedjünk azt. Székely Ferenc 13-ik „Abrándját” virtuositással adta elő Meinhold Gizella kisasszony, s Aiszleitner Hugó urallo szözik az eszt sikerőben.

Alig léptek le a szereplők a tribunnáról, a másik percben szét volt az eszdeve, s az ifjúság alig várta, hogy Laczrá kezdje a eszárdbt.

Fesztelelül, kedélyemem folyt a mulatság, s bizony elérte már régen a négy órák, mikor a hűlgykoszorú eszlan kezdett, s nem sokára eszt a fűy árnyai. — a férfiak maradtak a teremben, hogy elmélkedjenek a mulatsódságról.

A megjelöent hűlgyek neveit közölni elég biztosíték, hogy jól mulattunk:

Kachelmann Lúda, Tibély Etelka, Meinhold Gizella, Hájek Irca, Tiris Jolán és Giza, Biszterczyk Iza, Zarecky Hanna, Joerges Ida, Richter Évi, Divall Agatha, Veres Irma, Fodor Etelka, Solez Vilma, Goldbrunner Laura, Kaldrovics Margit és Jolán, Sommer Irén, Murgács Ilona, Misura Adrienne, Joerges Jetti, Ravasz testvérek, Versényi Rózsa, Grommen Joza stb. Asszonyok: Farbakyné, Solczné, Vágnerné, Karácsonyiné, Fogassyiné, Csereyiné, Schuzsterné, Heinecz H-né stb.

Úgy-e kedves Nagysád nincs oka megbánni, hogy végig olvasta ez irka-firkát. Hátha még bizalmasan megvallom — de meg ne mondja senkinek — hogy meg odakűnt a szél fútyulve hordta a havat, én azáltal benn a teremben két szép szem tulajdonosnéjával a fenyesök úde. édes, szerelmet lehelő légköröben bolyongtam.

Úgy-e nem haragszik? Hisz nevet? Most már meg vagyok magammal elégedve, s alig várom, hogy újra találkozzunk.

Don Pikrates.

szűnhetjük, ezt nem ugyan közvetlenül, hanem hallomás után tudjuk.

A mi a közlemény azon sajátosság kifakadását illeti, hogy én a közlegyek neveit, hivatás szeríten és szándékosan nevezném el, erre elég legyen megjegyeznom, hogy én nem vagyok olyan ember, a kit a „hivatás” megilletne nem szándékosan, de „szükségből” tessz ez. mint tették azok, a kik ki tudják mikor? — — — „Bystriciát” Besztercebányára, Zvolját” Zólyomra, „Kremniekát” Környezkére, „Ellíást” Illéfalvára, „Spaniel Dolinát” Úrvölgyre, „Detvát” Miklós falvára stb. stb. változtatták át, magárosították meg.

Én azt jól tudom, hogy a legujabb, hogy úgy mondják, a „modern” eljárás szerint, a közlegyek nevelnek megváltoztatását, csak is a helygüi miniszter úr Ó fömeltósága engedheti meg és én Ó fömeltóságának ezen jogát sem ket ségbe nem vonom, sem töle e jogot elvonni nem akarom. De hát mit szóják ahhoz, hogy Ó fömeltósága megtfűri, megenédi hogy Zólyomot „Ó-Zólyomnak”, Detvát, Krivány Detvának, még pedig a mi fő hivataloson elnevezék? holott tudjuk, hogy Zólyom megyében más Zólyom, mint Zólyom nincs s holott tudjuk, hogy Krivány, Detvának csak is egyik irtványa.

Aztán meg csak tessék a németek korára visszaemlékezni, a kik Besztercebányát „Neusohlnek” Zólyomot „Altsohlnek”, Korponát „Karpennek”, Selmezbányát „Seehmitznek”, Egert „Erlaunak”, Kassát „Kaschauknek” Búdát „Ofennek” stb. stb. nevezték el s a kik a legujabbban is Budapestet „Pesth-ofennek” Vörös várt Rothburgnak” stb. nevezik el. Ha ezt akár hivataloson, akár nem hivatalosan tfrík és megengedik: akkor ne vegyük egy szerény, egy igénytelen magyarok nosz néven azt, hogy az olyan veszedelent nevé közlegyek nevez, mint: Klokoč, Štošok, Osztrá-luka, Riečka stb. stb. megmagyarosítani kívánják és minthogy az erre hivatott „hivatás szerd” közlegyek ő semmi, de semmi sem jó, saját hatáskörén belül megmagyarosítja úgy, a mint tudja.

Hogy nekem aztán mindegy, akár Péternek akár Pálnak fogják a közlegyek elnevezni, ez egyszer s mindenkorra kijelentem, e mellé azonban azon megjegyzésemet fejezem ki, hogy a közlegzatás t. bizottsága, a közlegyek nevelnek megmagyarosításával ez időszerint eltesztett munkát végez, először is azért, mert vannak közlegyek, a melyeknek neveiket, bár egészen tótok, értintetlenül hagyják; másodsor vannak közlegyek a melyeknek neveiket félig tót félig magyar ruhába öltözteti s harmadsor vannak közlegyek, a melyeknek neveiket, gondolom a történelmi társulat utasítása szerint, csakugyan elkereszteli, hogy saját kifejezésével éljek „elnevez”. Mert ki hallott olyat, hogy Zólyom megyében „Dombszögü” van! holott ezt a falut „Štošokot” elég lett volna „Asztagfalvának” avagy „Százházak” megkeresztelni; ki hallott olyat, hogy „Klokočot” ezentúl „Hegyhátnak” fog kelleni hívti? holott elég lett volna ezt „Kolosónak” elnevezni; ki hallott olyat, hogy „Dobronák” ezentúl így kell magyarul írni hogy „Dobronya”? ki hallott olyat, hogy a Detvából ezuttal „Gyevtáv” csinálnak? ki hallott olyat, hogy „Osova” ezentúl is „Osova” maradj holott ezt talán „Osofalvának” lehetne mondani; ki hallott olyat, hogy a „Dubran-Osovát” a „Dubrán-Királyvát” ezentúl „Dubró-Osovának” „Dubró-Királyvát” fogjuk nevezni? holott ezeknél az elnévő no ipso tőtszágú és ha már „Geszesnek” nem, akkor 1000 év múlva bizonyára „Deb-rőnek” vagy ehhez hasonlóan fogják hívti.

Aztán a közlegzatás t. bizottságának munkálata nem terjed ki tudtommal arra, hogy az egy irtványoknak a neveiket is megmagyarosítsa, a hol emberek laknak. Például „Detva-Krivecz” ezentúl így fogjuk írni. Gyetva-Krivecz, „Detva-Szalanczet”, hogy „Gyetta Szalancz”, „Detva-Hri-fyovát”, hogy „Gyetta Hriyfnyóv”, „Detva-Korítárkit”, hogy „Gyetta Korítárki”, „Detva Krivány”, hogy „Gyetta Krivány” stb. stb. holott nézetem szerint ezeket okvetlenül meg kellett volna magyarosítani és ha jobb nevet nem tudnak nekik találni, akkor Kriveczet „Karvaczak” Szalanczet „Szalancznak”, Hriyfnyóvát, ha nem Volgyesnek, hát legalább „Heryfnyóvák”, Korítárkit „Teknősnék”, Kriványt . . . de hát mit tudom én minek nevezhették volna el.

Még hosszabban akarnék írni, de hát becses lapja sokkal inkább van igénybe véve. semmint ez tenni bátor kodnám. Így még csak azt és annyit jegyeztek meg, hogy az én magyarosításom nem oda lyukad ki, hogy „a megye-beli helységek körében elizagodást nehezitem” mert én az adtam magyaros név mellé mindig oda szoktam írni a most használtaló levő nevet, például a „Mótvát” bár ennek tudtommal a magyar (?) neve „Mótvafalva” s bár tudom, hogy ennek neve eredetileg „Matyóva” (Mátvány falva) volt, a telekkönyvi ügyekben mindig „Mótvának” írom.

Hogy a „Pridubi” pusztát az alrendelőtök „Tölgy fásnak” nevezték el, ezt csak dicsérni tudom, mert ez a „magyarságnak” kifolyása s magyarnak lenni nem szégyen! Kiváló tiszteletlen kifejezése mellett vagyok Zólyomban 1885-ik évi december hó 2-án.

mely tiszteelője.

Rakcsányi Gyula
kir. albiró.

Zólyom megye közg. biz. üléséből.

Zólyom megye közigazgatási bizottsága folyó hó 9-én tartotta meg rendes ülését Radvánszky Béla bíró főispán előlétele alatt. Az alispán jelentésében a közigazgatás menetét rendesnek mondja, de mástóló sajnálatát tesz említeni a megye területén megingatott köz-jelesült vagyonbiztonságról. A lopások utolsó időben annyira szaporodtak, hogy a járási szolgabíróknak naponként jelentetnek új meg új lopási esetek. Az alispán jelentése a vagyonbiztonság eme megingatóságának okát magában a csendőrségi intézményben találja. Ugyanis az őrszámolások meggyeszerre az őrsparancsnok kivül alig 1—2 csendőr teljesít szolgálatot, s ezen hiányos létszám-vizonyok következménye egyrészt az orjáratok beszünetése, másrészt azon körülmény, hogy a csendőrök a különféle bűnesetekben teljesítendő nyomozáshoz elégtelnek, a mi ismét azt okozza, hogy a legtöbb bűntény tettesét kipuhatolni nem lehet. A közbiztonsági szolgálat helyes ellátásának hátrányaira van továbbá azon körülmény is, hogy a csendőrök állomás helyei a gyakori áthelyezések következtében sűrűn változnak, okozva azt, hogy a csendőr sem a helyi viszonyoknak, sem pedig a nyomozás sikeréhez annyira kívánatos helyi nyelvet ismeretét, mely Zólyom megyében a köznépet tekintve — a tót nyelvet, meg nem szerzezték. A közrend meglazulásának egy további okát a jelentés abban állítja föl, hogy az őrsparancsnokok a közigazgatási hatóságok utasításait, jóllehet azokat a csendőrségi szervezeti utasítás 3 §-a értelmében feltétlenül tartoznak végrehajtani, bírálgtatják s a fogantatottakat sok esetben megtagadják, kijelentve, hogy arra illetéketlenek. Ezen eljárás nemcsak a közbiztonságra és közrendre nézve jár veszélyrel, hanem a közigazgatási hatóság tekintélyét is csorítja és működése hatályát eszkünti. Azonkívül a csendőrség nem egyszer más hatóságok jogkörébe is avatkozik, túllépve saját hatáskörét. A közbiztonság és vagyonbiztonság meglazulása általánosan éreztetve, az alispán azon indítványa, hogy a magyar kir. belügyminiszterhez a csendőrségi őrsök normál létszámának bővítése és az elősorolt bajok orvoslása iránt felterjesztés intézessék, egyhangúlag fogadtatott el.

Az adóbehizetési eredmény november havában kisebb volt ugyan, mint a tavali hasonló időszakban, mindamellett az összes folyó évi behizetés a mult év hasonló időszakát eredményre nézve 22,722 frt-tal haladja túl. Bejáratlanul-ság ezimén 2,337 frt 20 kr. egyes adó és hadimentességi díj leírása rendelkezett el.

A megyei utakon a folyó évre előirányzott kavics a breznóbánya-brezovai és breznóbánya-polonaki útvonal kivételével, hol a beagyzás a közmunkákbevezettek haugysága folytán elmaradt, teljesen beagyzatott. A közegészségi viszonyok kedvezők voltak, habár kevésbé, mint október havában.

„A Beszterce-Selmezbányai Társaskör” felolvasó estélye.

A téli saison beálltával, megelégnéltek a társaskörök és klubok helyiséget országsszerre. A különféle társas összejövetelek és estélyek egymást érik nemcsak itt a fővárosban, hanem a vidéken is. Társaskörök is, melyek egyik célja tagjai között a társas szellem fejlesztési, f. hó 12-én tartotta meg első felolvasó estélyét. A felolvasó estélyek, nemcsak hogy a társas szellem fejlesztésére alkalmasak, hanem felbrazsítják vagy fokozzák az egyesület tagjainak szellemi működését is. Épen e felbrazsítók kiindulva, határozta el társaskörünk ezidei bizottsága, hogy lehetőleg minden hónapban tartassék íly estély.

Első estélyünk, habár a tagok nem is vettek részt oly számban, mint várt lehetett — igen jól sikerült. A másrt két felolvasás képezte még pedig:

Mazuch Ede „Nemzeti történelem és irodalom” ezimű értekezést, Reisz Mór pedig „Kinos helyzetek” ezimű humor-skét olvasta föl. Mazuch Ede előadásában abból az eszméből indult ki, hogy a nemzeti irodalom fejlődése szorosan összefügg a nemzetek történelmi fejlődésével. Ennek bizonyítására a felolvasó példákat sorol fel s az ó, mint az utjab-bor irodalomtörténetéből a különböző nemzeteknél, majd áttért a magyar politikai és irodalomtörténet összefüggő haladásának kimutatására. Végig ment történelmi jelentősébb eseményein, milven: a kereszténység felvétele, a nemzet fel-emelkedése Lajos és Mátyás alatt, a mohácsi vész, a protes-tantizmus, a nemzet alkotmányos küzdelmei stb., ezeknek eseteivel párhuzamban fejtegette irodalmunk fejlődését; a befolyást, melyet ez események nemzeti irodalmunkra gyakoroltak. A másik felolvasó: Reisz M. a „Kinos hely-zetek”-kel sok derűt peret szerzett hallgatóságának. Külö-nösen emelte felolvasásának hatását a kitűnő előadói modora. A felolvasásokat — nálunk ősi szokás — társasvacsora kö-vette. Hiába, nálunk még a legkomolyabb tudományos tes-tületek — milyen az Akadémia — in „iater pontus” végzik. A társasvacsora a lehető legterületbb hangulataban folyt le, érmeszetes, toasztokban sem volt hiány! Első sorban Csehka Ferencz elnök a vendégeket köszöntve fel, kiknek nevében Donáth ügyvédjelölt az „Esztergomi kör” tagja felelt. Dicsé-rőleg emlékezett meg társaskörünkről és felhívta, hogy a vegyes ajkú vidéken nemzeti missióját is fokozott mértében teljesítse.

Reisz M. Székely István ügy-beeskereki fogymnasiumi tanárt és tagtársunkat (ki épen a fővárosban időzve meg-

jelent) köszöntötte fel. Székely Ist. talpraesetten válaszolt s hogy úgymond — beszédjének más nyoma is legyen, felhívta a kört, hogy méltányolva a nemzeti feladatokat, melyeket a különféle culturgegyletek végeznek, mint legközelebb érde-kelt — lépjen be a „Felvidéki közmevelődési egyesület” alapítói közé, a felszólalás élték tetszéssel találkozt. Engelm-ann Oszkár klasszikus latin beszédben üdvözöl a két felolvasót; Mazuch Ede a felolvasók részéről — nem ugyan latíul — de édes hazai nyelven köszönetet mond a meg-előkeztésért, élteit a kör tagjait, végül még egyszer felállott Székely István fogymnasiumi tanár és (mivel másnap elata-zott) veit, fölök bücsit. Ékes latin beszéddel Valóban mind-nyájunkat meghatolt, nemcsak a beszéd gyönyörű ésszemenete — egy bucsuzó barát öszinte szavai — hanem bámulat a ma oly ritka szép latin stílus! Míg egy ideig együtt maradtunk mire éjfel felé véget ért a szép estély.

Mazuch Ede.

KÜLÖNFÉLÉK.

Magyar isteni tisztelet lesz Selmecezen e hó 26-án, az Szt. István első vértanú napján a boldog-ászonny templomban.

A magyarországi Kárpátgyesület Szitnyaoesztálya f. hó 21-én a Susko-féle vendéglobben havi esélyt rendez melyre az osztály t. tagjai annál is inkább tisztelettel meghívhatnak. mert ez alkalommal városunkból könyvtárunknak, Mátrai Ede úr az osztálytól elbuzcszik.

Az elnökésg.

Tóth Imre bányaker. főúrvoevézén közegészség-ügyi tanulmányait, e hó 15-én haza érkezett és ezentúl állandóan itthon tartózkodik. Midőn ez örvendetes hír közöl-jött, azon reményünknek adunk kifejezés, hogy jeles főorvosunk bővült hatáskörében is üdvöz működését fog mielőbb kifejteni! Ismerve az ő ügybuzgóságát s nemes igyekzetét, e reményünk nem a aptalan.

A segély egyetli bál napján a selmecei akad. ifjúság s. egylete 1886 évi jan. hó 16-át tűzte ki. A bál mint remél-hető, nem marad fényben előléi mögött. A bálbizottság már ideje korán munkához látott s a meghívottak most küldi szét, a jegyeket TI. élyé. Kereskedésében helyeztven el.

A házi iparnak egy díszes termékét volt alkalomunk a napokban látni Divald Gyula számtanócsos trnál: egy szép lakó s erkélyszobából álló díszes lambóreszeti productum. A falazat, a bútorok egytől egyik nagy gonddal, izléssel vannak előállítva és e mellett, a mi a lombóreszeti tár-gyaknak csak ritkán sajátása, szilárdak is. A lakó szobá-ban ott ketyeg a pontosan járó óra, s az erkélyszobában még a szüntelen mozgó papagály is meg hiányzik. A díszes faragványt számosan nézték meg már, s mindnyájan dicsé-rőleg nyilatkoznak a műről és készítőjének: Divald számtanócsos úrnak kiváló ügyességéről és izléséről.

Mai számunkhoz mellékelve veszik olvasóink a Frank-lin-társulat kiadásában megjelenő hírlapok előfizetése fel-hívását. Ez utóbbiak között a legértebb az immár 33-ik évfolyamát élő „Vasárnapi Újság”, mely nagy képes hetilap-unk az olvasó közönség e kipróbált házi barátjának, jövőre legjobb ajánlása, képeinek évről évre szaporodó száma és szebb kivitelemel, kiváló irodalmi erők által kiállított, folyóvást nevedő változatos tartalma, mely teljesen fölsé-gesé teszi a magyar közönségnek hasonló külföldi lap-kiadását: míg tartálaja a „Politikai Újságok”, a „poli-tikai heti események gondos és hű ősszűlését adja és képes gazdasági melléklappal van bővítve.

Képes Néplap” a legeszebb hetilap, a kevésbéé vagyonosok vasárnapi újsága, tanulás és mulattató tartalommal, s a politikát tárgyaló rendszer rovattal; ezek kiegészítője a „Világkrónika” ezimű képes melléklet, mely eddigi rovattal mellett újvált kezdve nagyobb elbeszéléseket és regényeket is fog közölni és a mely hiteközlőnyök ép úgy, mint a „Képes Néplap”-nak ára félőre csak 1 frt. Ugyanez iv tartalmazza a „Jogtudományi Közlöny” szaklap-unk előfizetési felhívását: továbbá a Franklin-Társulat könyvkiadványainak jegyzékét.

Szilveszter estélyek és pelig olyat, melyen műkedvelői előadás mellett csepléras, késnyelés, szemfényvesztés, szle-melében gyönyörködhetik a közönség, tervez egy kis társaság.

A karácsonya az erdővédelem szempontjából. No már hogyan szolgálna a karácsonya az erdőnek, mikor az egész világ tudja, hogy épen a karácsonya az, mely gyakran a legtisztességesebb matronát is, ha jó mama egyáltalán, az orgazdaság bűnébe sodorja, levén az általánosan szokásban, hogy a karácsonyi ünnepek közeledtével a favágóra, a nap-számóra, a csavargóra azon megbízást várakozik hogy a kisdeteknek öröme, de saját szakállára dzinsz fenyeftát lopjon. Az ilyen lovas veszéllyel és megfázással jár ugyan, de ha aztán a veszélyt kiállotta a merész vállalkozó, akkor az 50—60 kron kivül jó falatra és mézes-mákos opekanera számíthat a mintén bűnt 31 ment Jónska székelynapján az írta tlan a gyermekek környezetében örömben tiszó jó anyá részéről a falovjál. Eddig így volt, de ezentúl máskép lesz Selmecezen, mivel buzgó erdőmesterünk céljára veszi a bajnak. Előjét veszi péld azáltal, hogy külön e ezébe vá-gatván fenyeftáskákat, ezeket piacra küldi, hogy alkalma legyen bárkinek és tisztességesen uton karácsonyfához jutnia, lino a karácsonya az erdővédelem szempontjából.

Felhívás. Városunk közönségének felszólítása folytán, az akad. szimpartió egyesület bizottságja f. év november havában bucsótót ki felhívást gyjtő leveket azon eziből, miszerint egyesítve a n. érdemű városközséggel, azon eszra, mely az ifjúságunk megfogamzott terbelységé favá nőhesse ki magát.

* (Annékdél, hogy a t. ezikkiről a Zólyom megye közigazgatási bizottsága közzét fogja elvezetni akarcánnyal, feuntartjuk, magunknak az ezen fejtegetésekhez való hozzá szólást. Id. szerk.)

A felhívásra 68 aláírás gyűlt be, melyek közül 12 dró mellé a kiszabott tagságdíj mellékelve vala. A november hó 15-én tartott vegyes értekezlet a többség az egyesület alakulása ellen lévén, ez ügyben további lépések sem a város, sem az akad. ifjúság részéről nem történtek.

Mindannak dacára, hogy úgy a ezél és feladat a leg-szebb és valóban elismerésre méltó, mégsem tudunk egye-sültletté alakulni.

Igy tehát kénytelen vagyok azon nemelektől aláírókat illetve tagokat, kik mindjárt pénzzel választottak, arra fel-hívni, sziveskedjenek befizetett tagságdíjuk iránt intézkedni. Habár egyesületünk nincs, de talán lesz még a mint a közvélemény nyilvánul, kár volna eljeleni e dicsőreget érdemlő tevékenységet, a mely legényesebben bizonyult be november hó 28-án tartott műkedvelői előadás által A hely-ből és szinpad a legrosszabb állapotban lévő, ennek kijavítá-sára és díszítésére megfelelő összegek kellene, így fordit-atott a multkor is 108 ft a szinpad felszerelésére.

Felkérem újlag azon nemelektől pártfogóknak, kik a tagságdíjját már befizették, engem arról tudostani, vajjon a nevezett ezélnak áldozzák e fel azt, avagy igényt tartanak rá, utóbbi esetben hozzám fordulni sziveskedjenek.

Selmeczbányán 1885 dec. 18 *Kostenszky Pál*

Kemenczében fagyott meg egy Ocsenás István nevű em-ber a napokban Selmeczen. A szegény ép a hideg elől menekült egy rovnyai ismerősének kemenczéjébe, a hol másnapra, mikor a gazdasszony kenyérsütéshez készült, megfagyott állapotban akadtak rá. Hjjah a természet ház-tartása sem oly mintaszörnyű, hogy az élethez megkivántható kellékek mindig a kellő helyen és időben együtt volnának. Lám, ha a kenyérnek szánt hősegítő csak egy tízdréznyvi jutott volna a kemenczébe egy nappal előbb, akkor nem fa-gyott volna meg a mi Ocsenásunk. Egyébiránt olyasfélé-t hallottunk a szegényről, hogy gyakran vala olyan állapot-ban, melyben sehogyan sem került elő a mukakédes és ő hi-kerülője vala kapának, kaszának egyaránt, mely tulajdon-sága vitte őt a csavargóság változatos pályáira. Adjon neki több meletet a föld, mint mennyit embertársaitól kapott.

Megfagyott. Mint értesültünk tegnap előtt egy királyi- falvi illetőségű paraszt a dem szűk hideg ellen nagyobb mennyiségű pálinkával akarta magát megedzeni. De csak-hamar érezni kezdte a föld forgását a rüperő lesodorta a szegényt a hóba, hol a föld vonzó erejénél fogva fekvé, is maradt, míg az arra menők föl nem emelték megfagyott állapotban. Szegény tán álmban sem gondolt arra, mikor lefeküdt, hogy a túlvilágon fog felébredni, itt hagyva a föld minden pálinkás gyönyörűségét! Történt pedig ez a besztercebányai Hámor külvárosban.

Kutba ugrott s ott akart a bírósági ítélettel megmenekedni az a levélhordó, kiről lapunk előbbi számban emlí-tett tettünk. A nevezett ugyanis azon az öszegen melyet elajánlott, Németben ivg dártdót capott s aztan néhány nap múlva maga feljelenkezett a selmeci kir. járásbírósi-gnál, a hol azonnal letartóztatták. — A bíróság udvaran éta közben hirtelen a kutba vetette magát; sikerült azon-ban őt ideje korán kimenteni. Előttünk kák a kérdésben forgó levélhordót még rendőri minőségében ismerték meg-foghatatlan az, hogy miképen silyedt a szorgalmas és becsü-letes ember a sikkasztásig.

Baromfi lopás. Mint értesültünk Zólyom Lipeséről ott a tél helye óta divatosabb lett az apróklópas. A jó ma-darak, kik dacára éji munkájuknak nem tartoznak a ba-goly, hanem inkább a kánya fajtákhoz nyúlászik szaporod-nak annál is inkább, mert a rend őrei nem igen zavarják csendes foglalkozásukban. Multkor is egy éjjel csak egy udvarról elloptak 16 pulykát több libát, tyúkot s kappunt. Hogy az illetők szakértők az állatok tanában, mutatja, hogy dacára a sötét éjnek is meg tudták különböztetni a puly-kakakat a jércőtől, mert csupa kakast válogattak ki ne sajnálva a szegény jércőket, melyek most övezgeképp let-tek és siratják erőszakosan történt elválasztást délceg vörös sapkás párjaiktól. A gonosztevők azt sem gondolták meg, hogy bűnös cselekményük által a pulykafaj kivesését okoz-hatják Zólyom-Lipesén s így önmagukat is károsítják, a mennyiben jövő télen nem fognak lophatni újabb pulyka-nemzedéket. Legalább egy kakast hagytak volna meg a jércők öröme és saját hasznukra! De igen valószínű hogy a tolvajok tetteiket nem azon kegyetlen szándékból követ-ték el hogy az aprólekt megöljék és saját fogaiat foglal-koztassák vele. Valószínűleg megsajnálják a besztercebá-nyai evő közönséget s azon célból töltéktek el magokat a hús tette, hogy egyszer már Besztercebányán is ocsóbb legyen a pulyka pecsenye. Figyelmeztetjük ennél fogva vá-roznak közönségét az ocsó pulyka pecsenyére, mert a tolvaj-rosok bizonyára rendes arul is eladják árniak s leg-jobb volna az ilyen ocsó pulykát árniót a rendőrségre ve-zetni, hogy ott kiltétet s a pulyka honosságát hitelen ki-mutathassa! Nem volna e ezélszerű azon vidékeinknek, kik szányvásokkal kereskednek minden egyes darabra „marha levelet” kiadni, s így legalább egy kis cifrább mulatságuk is volna a kórjegyzőkiek!

Bücső! Midőn Selmeczbányai városából eltávoztom mind azon ismerőseimnek barátainak, kikkel eltávoztom folytán személyesen nem találkoztam, különösen a zenekedvelő közönség azon mélyen tisztelt tagjainak, kik közreműködé-

semet itt tartózkodásom alatt igénybe venni s engemet nagy-beeső bizalmukkal megfésztelni szivesek voltak kedves kü-teségemnek tartom ezen helyen mondani „Isten bü-teségemnek kérem meg különösen a M. K. E. Sztánya osztály igen tisztelt tagjait, tartásnak meg jó emlékeztetőiklen to-vábbra is, részemről biztosítan mindnyájukat, hogy én a M. K. E. Sztánya osztályának — mely a magyar kultúrában oly kiváló szerepet játszik, ezentúl is há tagja maradok. El-jeu a Sztánya osztály!

Mátra Ede

tanár és végzett zene conservatorista.

Egy színező, ki királyné lehetett volna. Miss Geno-wieffa Ward, hírneves angol színező, ki társulatával még ma is művészi körutat tesz Ausztráliában, két hónap előtt Új-Zélandot is meglátogatta. Ott abban a kérés szerencsében részesült, hogy a maorik királya, Trávszág előtt is föllép-hetett, kinek a művésznő annyira megtetszett, hogy egészen komolyan kezét, szívet és koronáját felajánlotta neki. Miss Ward azonban úgy sz egyiket, mint a másikat visszautasi-totta és mintán a király azt hitte, hogy ezt csak azért tesz mert ő felsége a soknépszerűség hódol, ünnepe csaklyel kije-letette előtte, hogy nem lesz mit tartania versenytársaától, mert igen-szaváért viszont kész mind a négy feleségét sa-játkezüleg megölni. De ez a szép kijátás so használt, és Miss Ward hírtelen a kikötött idő előtt megszakította előa-dásait, és az angol kormányképviseelő általa alatt társula-tával tovább utazott.

A levelező közönség figyelmébe Utóbbi időben az a szokás terjedt el, hogy a közönség a levelein a levélbélye-get a pecsét helyére illesztik, azt híven, hogy így a levél át-közben a rozskizemű felbontástól meg van óva. Ez a fel-tevés téves, mert éppen az ily levélben a levéljegy óvatos leszedése után az annak helyén történt felbontás nyomait az újból ráragasztott levélbélyeg még el is takarja. Míg te-hát ez a szokás a közönségre nézve emmi hasznossal nem jár, addig a postai kezelést, kivált a nagyobb forgalmú helyeken, tetemesen megnehezíti és föltartóztatja. És igen gyakran előfordul, hogy a levelezőm oldalán nem levén bélyegjegy, az utközti postabívaloknál portóval terhelődik, mi a külföldi forgalomban sok zavart okoz. A közlekedési miniszterium tehát hirdeménnyel kéri fel a közönséget, hogy a fennálló postai szabályokhoz képest a levélbélye-get mindig a czimoldal felső jobb sarkán alkalmazza. Figyel-mezteti továbbá a miniszterium a közönséget arra is, hogy egyszerű vagy ajánlott levelekben pénz ne küldjön, miután elvessz esetén kárpótlásra nem számíthat, ellenben az ocsó póstautilvány minden eshetőség ellen biztosít

IRODALOM.

Révai testvérek „Irodalmi értesítője“ második karácsonyi számát vetjük ma. E szám egy figye-lemre méltó ezikkel közül „a fiatal Magyarország érdekében“ czím alatt, melyben a hazai ifjúsági iro-dalom felett tart tanulságos szemlést. A magyar iro-dalmi újdonságok felsorolása után terjedelmes jég-zékét tartalmazza e szám a francia és német új és jeles ajándék műveknek, és ez okból a karácsonyi ajándék választásánál igen jó tanácsadó e hézagot pótló vállalat ezen ma megjelent száma.

A kiadó Révai testvérek ingyen és bér-mentve küldik meg az Irodalmi értesítőt mindenkinek, ki ez iránt hozzájuk fordul.

Kétezer magyar népdal zongorára alkalmazva! A „Magyar Dal-Album“ czímű egyetemes magyar népdal-gyűjteményé eddig megjelent öt köteté ezer magyar népdalt foglal magában. Ezen első ezer dal is a n. é. közönséghöz intézett többszörös felszólításunkra küldetett be az ország különböző vidékéről s reméljük, miszerint jelenlegi kérelmünk közzététele után, a második ezer dal is rövid idő alatt egybe-gyűl. Felkérünk tehát mindenkit e hazában, hogy aki csak ismer egy vagy több oly magyar népdalt, amelyek a „Dal-Album“-ban még nem jelentek meg, sziveskedjék azokat egyhangra lehangjegyezni s azok teljes szövegét is leírva, alulírott szerkesz-tőséghez beküldeni és mi a dallamokat zongorára alkalmazva a „Magyar Dalalbum“-ban, a szöveget pedig a külön megjelenő szöveggönyvben, a „Magyar Daltár“-ban fogjuk közölni. Meg vagyunk győződve, hogy Magyarország minden lelkes fia és lánya kész-séges örömmel teljesíteni kérelmünket, annyival is inkább, mert ezzel a nemzetiség oltárára áldoz s oly mi létesítéséhez nyújt segédkezet, mely meg-bebűlhetetlen örök kincse leend a magyarnak. A „Magyar Dal-Album“ szerkesztősége Győrött

HIRDETÉSEK.

359. szám
1885

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajto az 1881. évi XX. t. cz. 102-§-a értelmében ezenen közhírré teszi, hogy a Selmecz-

bányai kir. járásbírószék 4047 számu végzése által. Hell Ja-kab éstársai végrehajtojátok javára Stein Bernát ellen több rendbeli rúke követelések, kamatok és perbeli költségek ere-jéig eirendelt kielégülési végrehajtás alkalmával bíróság lo foglalt és 1245 ft 25 kr-ra becsült különféle bolti áru cik-kek bolti állványok és felszerelvények, házi búturok és ezüstnemelekből álló ingóságok nyilvános árverés utján el-adtnak. Mely árverésnek a 4047/1885 sz. kiküldött rendelő végzés folytán a helyszíneu vagyis Selmeczen, alperes laká-sán leendő eszközésére 1885 ik év december hó 29-ik nap-jának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetett, és ahhoz a venni szándékozők ezenen oly megjegyzésel hivatnak meg, hogy ez érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legutóbbet ígérőnek becsésron alul is eladhatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifez-tendő.

Kelt Selmeczbányán 1885 évi december hó 16 napján.

Hoffmann Alajos
kir. bírósági végrehajto.

494

HIRDETÉS.

Bátor vagyok a n. érd. közönségnek becses tudomására hozni, hogy műhelyem-ben mindennemf

kárpitozott butorokat

legfinomabb és legdivatosabbakat jutányo-san és pontos kiszálgatás mellett készí-tetek és azonnal készen is kaphatók.

Gyermekek számára

karácsonyi és újévi

ajándékok szintén vannak nálam készletben.

Tisztelettel

Jezsek János.

Karácsonyi és újévi ajándékok!

A közeledő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Selmeczen az alsó nőtobában a volt Pfeifferféle, most Scholtz-ház-ban dásan felszerelt óráraktárt tar-tok, melyben jól szabályozott **CY. LINDER ÓRÁK 6 fttól kezdve 10 fttig** kaphatók.

Kaphatók továbbá nálam falí-, zseb- és inga-órák a legolcsóbb árak mellett. — Ajánlokozom vé-ül zseb- és falíórák pontos és gyors javítá-sára, kiváló tisztelettel maradván

Balázs Raimund.

Karácsonyi és újévi ajándékok!

492-2-3

Máriazell gyomorcseppek,

kitűnő hatású szer a gyomor min-den betegeség ellen,

és fellímlhatatlan: étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szági lehellet, fe-füvölások, savanyú bűfűgés, kolika gyomorhurut, homok- és huykő fejlé-dés, gyomorergetés, túlságos nyálkaképzés, sárgaság, udor, főfájás (gyomorrontás esetén) gyomorgörs, dugulás, étel és ital túlságos élvezetéből eredő gyomorhajok giliszták, lép- és májbajok, aranyér ellen

Egy üveges ára használati utatisáallal együtt **35 kr.** Központi raktár: **C. Brady a Védangyalhoz“ czimzett gyógyszerháza Kremsierben (Morva orsz.)** 493

Kapható minden jóhírdő gyógyszerháza Ausztriá-Magyarországban.